

SPORAZUM IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I RUMUNIJE O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Republika Srbija i Rumunija, u daljem tekstu: „države ugovornice”, u želji da uredi i razviju međusobne odnose u oblasti socijalne sigurnosti dogovorile su se sledeće:

DEO I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

(1) U cilju primene ovog sporazuma, sledeći izrazi znače:

1. „teritorija”:

U odnosu na Republiku Srbiju, srpska državna teritorija;

U odnosu na Rumuniju, celokupna teritorija Rumunije, uključujući teritorijalno more i vazdušni prostor iznad teritorije i teritorijalno more gde Rumunija ostvaruje svoja suverena prava kao i spoljni morski pojas i epikontinentalni pojas i isključiva privredna zona gde Rumunija ostvaruje svoja suverena prava i nadležnost, u skladu sa svojim propisima i pravilima i načelima međunarodnog prava;

2. „državljanin države ugovornice”:

U odnosu na Republiku Srbiju: lice sa srpskim državljanstvom;

U odnosu na Rumuniju: lice sa rumunskim državljanstvom;

3. „pravni propisi”: zakoni i drugi pravni propisi kojima se uređuju oblasti iz člana 2. ovog sporazuma;

4. „nadležni organ”: ministarstva nadležna za oblasti iz člana 2. ovog sporazuma;

5. „nosilac”: organizacija, ustanova ili telo nadležno za primenu pravnih propisa iz člana 2. ovog sporazuma;

6. „nadležni nosilac”: nosilac kod koga je lice osigurano u vreme podnošenja zahteva za davanje ili od koga lice ima ili bi imalo pravo na davanje ili nosilac određen od strane nadležnog organa;

7. „organ za vezu”: organ određen za ostvarivanje neposrednih veza u cilju primene ovog sporazuma;

8. „osigurano lice”: lice na koje se primenjuju, ili su se primenjivali pravni propisi iz člana 2. ovog sporazuma;

9. „period osiguranja”: periodi doprinosa i izjednačeni periodi koji se uzimaju u obzir prema pravnim propisima država ugovornica;

10. „davanja”: novčana davanja i davanja u naturi;

11. „novčana davanja”: penzije, naknade, obeštećenja, pomoći, kompenzacije, reparacije, troškovi reparacije, kao i njihove revalorizacije, predviđene pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;

12. „davanja u naturi”: medicinske usluge i druga nenovčana davanja, predviđena pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;

13. „prebivalište”: mesto u kojem lice uobičajeno boravi;

14. „boravište”: mesto u kojem lice privremeno boravi;

15. „članovi porodice”: lica određena pravnim propisima koje primenjuje nadležni nosilac.

(2) U ovom sporazumu, ostali izrazi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima država ugovornica.

Član 2.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

(1) Ovaj sporazum se odnosi:

U odnosu na Republiku Srbiju, na pravne propise o:

1. davanjima iz penzijskog i invalidskog osiguranja;
2. davanjima iz zdravstvenog osiguranja;
3. davanjima za slučaj povrede na radu i profesionalnih bolesti;
4. materinskim davanjima i
5. dečijem dodatku.

U odnosu na Rumuniju, na pravne propise o:

1. obeštećenju za privremenu nesposobnost za rad;
2. naknadi u slučaju materinstva;
3. naknadi za brigu o bolesnom detetu;
4. davanjima za prevenciju bolesti i uspostavljanje radne sposobnosti;
5. penzijama u okviru javnog sistema penzionisanja;
6. davanju u naturi u slučaju bolesti i materinstva;
7. davanju u naturi i o novčanom davanju u slučaju povreda na radu i profesionalnih bolesti;
8. naknadi za sahranu i
9. državnom dodatku za decu.

(2) Ovaj sporazum primenjuje se i na pravne propise kojima se zamenjuju, objedinjuju, vrše izmene i dopune pravnih propisa o davanjima iz stava 1. ovog člana.

(3) Ovaj sporazum ne primenjuje se na pravne propise kojima se uvode nove oblasti socijalne sigurnosti, osim ako se države ugovornice nisu drugačije sporazumele.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum primenjuje

Ovaj sporazum primenjuje se na:

1. sva lica na koja se primenjuju ili su se primenjivali pravni propisi jedne ili obe države ugovornice,
2. lica čija se prava izvode u skladu sa pravnim propisima koji se primenjuju, od lica iz stava 1. ovog člana.

Član 4.

Jednaki tretman

Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, lica iz člana 3. ovog sporazuma imaju ista prava i obaveze na osnovu pravnih propisa države ugovornice, pod istim uslovima kao i državljani te države ugovornice.

Član 5.

Izvoz davanja

(1) Novčana davanja ne mogu se umanjiti, izmeniti, obustaviti ili ukinuti zbog toga što korisnik ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno.

(2) Ukoliko nije drugačije predviđeno ovim sporazumom, sve odredbe pravnih propisa jedne države ugovornice prema kojima isplata davanja zavisi od prebivališta korisnika na njenoj teritoriji ne primenjuju se ako korisnik prebiva na teritoriji druge države ugovornice.

(3) Državljanima druge države ugovornice sa prebivalištem u trećoj državi davanja iz st. 1. i 2. ovog člana država u kojoj je ostvareno pravo na davanje isplaćuje pod istim uslovima kao i svojim državljanima.

(4) Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na:

1. u odnosu na Republiku Srbiju: na najniži iznos penzije, novčana davanja za slučaj materinstva i dečiji dodatak,

2. u odnosu na Rumuniju: na državni dodatak za decu, obeštećenje za slučaj privremene radne invalidnosti i socijalna davanja za penzionere, pomoć za preživelog supružnika i druga posebna nedoprinosa novčana davanja.

Član 6.

Sprečavanje preklapanja davanja

(1) Ovim sporazumom ne mogu da se prenesu ili zadrže prava na dva ili više davanja za isti osigurani slučaj koja su odobrena po osnovu istog perioda osiguranja.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na davanja u slučaju invalidnosti, starosti, porodične penzije, naknade za sahranu ili profesionalne bolesti koje isplaćuju nadležni nosioci država ugovornica, ostvarena u skladu sa ovim sporazumom.

Član 7.

Priznavanje određenih činjenica ili događaja

(1) Kada su, na teritoriji jedne države ugovornice nastale činjenice ili se desili događaji koji imaju pravno dejstvo na davanja, nosioci druge države ugovornice uzimaju u obzir kao da su ove činjenice nastale ili se događaji desili na teritoriji te države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana ne primenjuje se u odnosu na Republiku Srbiju u slučaju zaposlenja ili obavljanja samostalne delatnosti korisnika penzije.

DEO II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU

Član 8.

Opšta pravila

(1) Lice koje je zaposleno na teritoriji jedne države ugovornice podleže pravnim propisima te države ugovornice, i u slučaju kada prebiva na teritoriji druge države

ugovornice, ili ako poslodavac prebiva ili ima sedište na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Lice koje obavlja samostalnu delatnost na teritoriji jedne države ugovornice podleže pravnim propisima one države ugovornice u kojoj obavlja delatnost i kada ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

Član 9.

Posebna pravila

(1) Lice koje je zaposleno na teritoriji jedne države ugovornice i koje je poslodavac uputio na rad na teritoriju druge države ugovornice da obavlja određenu delatnost i dalje podleže pravnim propisima države ugovornice iz koje je upućeno za vreme trajanja obavljanja aktivnosti, pod uslovom da predviđeni period rada nije duži od 24 meseca.

(2) Na lice koje obavlja samostalnu delatnost u jednoj državi ugovornici i koje ode u drugu državu ugovornicu radi privremenog obavljanja iste ili slične delatnosti, i dalje se primenjuju pravni propisi prve države ugovornice najduže do kraja 24. meseca.

(3) Ako je period obavljanja rada duži od 24 meseca, pravni propisi prve države ugovornice iz st. 1. i 2. ovog člana i dalje se primenjuju uz pristanak nadležnog organa druge države ugovornice ili nosioca koga on odredi, na period od najviše 24 meseca, pošto poslodavac i zaposleni zajednički podnesu zahtev, odnosno podnese zahtev lice koje obavlja samostalnu delatnost, koji se mora podneti pre završetka prvog perioda od 24 meseca.

(4) Lice koje je zaposleno kod međunarodnog prevoznika koji ima sedište preduzeća na teritoriji jedne države ugovornice i koji, za svoj ili račun treće strane, pruža usluge prevoza putnika i robe u železničkom, drumskom, vazdušnom saobraćaju, kao i kopnenim vodama, podleže pravnim propisima te države ugovornice. Lice koje je zaposleno kod filijale ili stalnog predstavništva prevoznika, podleže pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi filijala ili stalno predstavništvo.

(5) Član posade broda i drugo lice zaposleno na brodu, podležu pravnim propisima države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.

(6) Na lica koja obavljaju poslove utovara i istovara broda, popravke ili nadzora broda u luci druge države ugovornice primenjuju se pravni propisi države ugovornice kojoj luka pripada.

(7) Na državne službenike, lica zaposlena u javnim službama i sa njima izjednačena lica, upućena u drugu državu ugovornicu primenjuju se pravni propisi države ugovornice koja ih je uputila.

Član 10.

Diplomatske misije i konzularna predstavništva

(1) Članovi diplomatskih misija i konzularnih predstavništava kao i lica zaposlena u privatnoj službi diplomatske misije i konzularnog predstavništva ili kod članova misije ili diplomatskog predstavništva, koji su upućeni u drugu državu ugovornicu, podležu pravnim propisima države ugovornice koja ih je uputila.

(2) Lica iz stava 1. ovog člana koja nisu upućena, podležu pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji su zaposlena, a diplomatska misija i konzularno predstavništvo kao i članovi diplomatske misije i konzularnog predstavništva koji ih

zapošljavaju, dužni su da poštuju obaveze predviđene pravnim propisima koji se odnose na poslodavce.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana zaposleni koji su državljani države ugovornice čija je diplomatska misija, odnosno konzularno predstavništvo mogu se u roku od tri meseca od zaposlenja opredeliti za primenu pravnih propisa države ugovornice čiji su državljani.

Član 11.

Izuzeci

Nadležni organi država ugovornica mogu da se sporazumeju o izuzecima od odredaba čl. 8. i 9. i člana 10. st. 2. i 3. ovog sporazuma, u interesu nekog lica ili neke kategorije lica.

DEO III

POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1.

Davanja za slučaj bolesti i materinstva

Član 12.

Sabiranje perioda osiguranja

(1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, sticanje prava na davanje uslovljeno navršenim periodima osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i periode osiguranja navršene prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao da su navršeni prema pravnim propisima koje on primenjuje, pod uslovom da se periodi ne poklapaju.

(2) Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se na novčana davanja u slučaju bolesti i materinstva samo ako odnosno lice obavlja delatnost na teritoriji države ugovornice u kojoj je zahtev podnet.

Član 13.

Davanja u naturi u slučaju boravišta na teritoriji druge države ugovornice

(1) Lice koje ispunjava uslove za pravo na davanje u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice i čije stanje zahteva hitno pružanje davanja u naturi za vreme boravka na teritoriji druge države ugovornice, koristi ta davanja od nosioca mesta boravka u skladu sa pravnim propisima koje on primenjuje, a na teret nadležnog nosioca.

(2) Obezbeđenje proteza, medicinskih aparata, i drugih davanja u naturi veće vrednosti podleže prethodnom odobrenju nadležnog nosioca, osim ako se pružanje davanja ne može odložiti bez ozbiljnog ugrožavanja života ili zdravlja lica.

(3) Stavovi 1. i 2. ovog člana analogno se primenjuju i na članove porodice.

Član 14.

Davanja u naturi u slučaju prebivališta na teritoriji druge države ugovornice

(1) Lice koje ima prebivalište na teritoriji jedne države ugovornice i koje ispunjava uslove za ostvarivanje prava na davanje u naturi prema pravnim propisima druge države

ugovornice, koristi, na teritoriji države ugovornice u kojoj ima prebivalište, davanja u naturi od nosioca mesta prebivališta u skladu sa pravnim propisima koje on primenjuje, na teret nadležnog nosioca.

(2) Obezbeđenje proteza, medicinskih aparata, i drugih davanja u naturi veće vrednosti podleže prethodnom odobrenju nadležnog nosioca, osim ako se pružanje davanja ne može odložiti bez ozbiljnog ugrožavanja života ili zdravlja lica.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i na pružanje davanja u naturi za članove porodice, pod uslovom da nemaju pravo na davanja prema pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji imaju prebivalište.

Član 15.

Davanja u naturi za korisnike penzija i članove njihovih porodica

(1) Lice koje prima penziju prema pravnim propisima obe države ugovornice koristi davanja u naturi prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište. Davanja u naturi se pružaju na teret nadležnog nosioca države ugovornice na čijoj teritoriji lice prebiva.

(2) Lice koje prima penziju prema pravnim propisima jedne države ugovornice i koje ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice podleže pravnim propisima prve države ugovornice. Davanja u naturi pruža nosilac mesta prebivališta u skladu sa pravnim propisima koje on primenjuje kao da lice ima pravo na davanja na osnovu tih pravnih propisa. Troškove davanja snosi nadležni nosilac prve države ugovornice.

(3) Lice iz stava 2. ovog člana, čije stanje zahteva hitno pružanje davanja u naturi za vreme boravka na teritoriji države ugovornice u kojoj se nalazi nadležni nosilac, ima pravo na ta davanja u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje nadležni nosilac, i na njegov teret.

(4) Članovi porodice korisnika penzije iz st. 1, 2. i 3. ovog člana koriste davanja u naturi u obimu kao korisnik penzije pod uslovom da nemaju pravo na davanje prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji imaju prebivalište.

(5) Članovi porodice korisnika penzije koji nemaju prebivalište na teritoriji države ugovornice u kojoj korisnik prebiva, imaju pravo na davanja u naturi na teret nadležnog nosioca kao da korisnik penzije prebiva na teritoriji iste države ugovornice, pod uslovom da nemaju sopstveni osnov osiguranja prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji imaju prebivalište.

Član 16.

Davanja u naturi za upućena lica i članove porodice

(1) Lice iz člana 9. st. 1. i 2. i člana 10. stav 1. ovog sporazuma ostvaruje pravo na davanje u naturi na teritoriji države ugovornice u koju je upućeno, prema njenim pravnim propisima, a na teret nadležnog nosioca.

(2) Stav 1. ovog člana analogno se primenjuje i na članove porodice.

Član 17.

Novčana davanja

Novčana davanja u slučaju boravišta ili prebivališta lica na teritoriji druge države ugovornice isplaćuje nadležni nosilac u skladu sa odredbama pravnih propisa koje primenjuje.

Član 18.

Naknada troškova

(1) Nadležni nosilac, za svaki dati slučaj, naknađuje stvarne troškove pruženih davanja u skladu sa čl. 13, 14, 15. i 16. ovog sporazuma nosiocu koji je pružio davanje, osim administrativnih troškova.

(2) Stvarne troškove davanja obračunava nosilac koji obezbeđuje davanja po cenama koje naplaćuje za svoje osiguranike.

(3) Organi za vezu obe države ugovornice mogu da dogovore druge mogućnosti naknade troškova.

Poglavlje 2.

Davanja za slučaj starosti, invalidnosti i smrti

Član 19.

Utvrđivanje samostalnog davanja

Ako lice ispunjava uslove za davanje prema pravnim propisima jedne države ugovornice bez uzimanja u obzir perioda osiguranja koji su navršeni prema pravnim propisima druge države ugovornice, nadležni nosilac utvrđuje davanja uzimajući u obzir samo periode osiguranja navršene prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Član 20.

Sabiranje perioda osiguranja

(1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, sticanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i period osiguranja navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao da je navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje, pod uslovom da se periodi ne poklapaju.

(2) Prilikom primene stava 1. ovog člana, period osiguranja koji se, prema pravnim propisima druge države ugovornice računa sa uvećanim trajanjem, uzima se u obzir u efektivnom trajanju.

(3) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na određeno davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te države ugovornice uzima u obzir i period osiguranja koji je, prema pravnim propisima druge države ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu.

(4) Ako pravni propisi jedne države ugovornice za utvrđivanje prava na davanje uzimaju u obzir period u kome je lice primalo penziju, nadležni nosilac te države ugovornice uzima u obzir i period u kojem je lice primalo penziju prema pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 21.

Period osiguranja navršen u trećoj državi

Lice koje, i pored primene člana 20. ovog sporazuma, ne ispunjava uslove za sticanje prava na davanje, nadležni nosilac uzima u obzir i period osiguranja navršen u trećoj državi sa kojom obe države ugovornice imaju zaključene sporazume o socijalnom osiguranju i koji predviđaju sabiranje perioda osiguranja.

Član 22.

Period osiguranja kraći od 12 meseci

(1) Ako je ukupno trajanje perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima jedne države ugovornice kraće od 12 meseci i kada se samo na osnovu ovog perioda ne može ostvariti pravo na davanje prema tim pravnim propisima, nosilac te države ugovornice ne odobrava davanje na osnovu tog perioda.

(2) Period osiguranja iz stava 1. ovog člana uzima u obzir nosilac druge države ugovornice kao da je navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Član 23.

Obračun srazmernog dela davanja

(1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje samo uz primenu odredaba čl. 20. i 21. ovog sporazuma, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje na način tako što:

1. obračunava teorijski iznos davanja, koji bi pripadao da je ukupan period osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje;

2. na osnovu tako obračunatog iznosa, utvrđuje iznos davanja srazmeran odnosu između perioda osiguranja navršenog isključivo prema pravnim propisima koje on primenjuje i ukupnog perioda osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja;

3. u slučaju Republike Srbije, kada je ukupan period osiguranja duži od najdužeg perioda prema pravnim propisima koje on primenjuje, uzima u obzir taj najduži period.

(2) Ako se prema pravnim propisima iznos davanja obračunava na osnovu zarade, osnovice osiguranja, odnosno uplaćenog doprinosa u određenom periodu, nadležni nosilac uzima u obzir zaradu, osnovicu osiguranja, odnosno uplaćeni doprinos isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primenjuje.

(3) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice visina davanja zavisi od broja članova porodice ili naslednika, nadležni nosilac uzima u obzir i članove porodice ili naslednike koji imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

Poglavlje 3.

Davanje za slučaj smrti

Član 24.

Utvrđivanje davanja

Ako davanje za slučaj smrti postoji prema pravnim propisima obe države ugovornice, primenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice u kojoj je to lice imalo poslednje prebivalište.

Poglavlje 4.

Davanje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti

Član 25.

Davanja u naturi

(1) Davanja u naturi u slučaju povrede na radu ili profesionalne bolesti pruža nosilac mesta prebivališta ili boravišta, prema pravnim propisima koje primenjuje, a na teret nadležnog nosioca.

(2) Na obezbeđenje proteza, medicinskih aparata, i drugih davanja u naturi veće vrednosti primenjuje se član 13. stav 2. ovog sporazuma.

(3) Na naknadu troškova davanja u naturi iz st. 1. i 2. ovog člana primenjuje se član 18. stav 1. ovog sporazuma.

Član 26.

Novčano davanje

U slučaju prebivališta ili boravišta lica na teritoriji druge države ugovornice, novčana davanja isplaćuje nadležni nosilac prema pravnim propisima koje primenjuje.

Član 27.

Izloženost istim rizicima u obe države ugovornice

(1) Ako je lice u obe države ugovornice obavljalo delatnost koja može da izazove profesionalnu bolest, davanje se odobrava prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji je poslednji put obavljana ta delatnost.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice pravo na davanje zavisi od bolesti koja je prvi put utvrđena na njenoj teritoriji, smatra se da je taj uslov ispunjen ako je ta bolest prvi put utvrđena na teritoriji druge države ugovornice.

(3) Ako se prema pravnim propisima jedne države ugovornice, za utvrđivanje prava na davanje, traži da obavljanje delatnosti koja može da izazove profesionalnu bolest traje određeni period, za utvrđivanje davanja u obzir se uzima i period u kojem je ta delatnost obavljana na teritoriji druge države ugovornice.

Član 28.

Davanje u slučaju pogoršanja profesionalne bolesti

(1) Ako kod lica koje je po osnovu profesionalne bolesti primalo ili prima davanje prema pravnim propisima jedne države ugovornice, dođe do pogoršanja te bolesti usled obavljanja delatnosti na teritoriji druge države ugovornice koja može da izazove profesionalnu bolest, nadležni nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje.

(2) Nosilac druge države ugovornice odobrava davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi, po osnovu nastupanja te bolesti, pripadalo prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Poglavlje 5.
Dečiji dodatak

Član 29.

Sabiranje perioda osiguranja

Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, sticanje prava na dečiji dodatak uslovljeno navršenim periodima osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i periode osiguranja navršene prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao da su navršeni prema pravnim propisima koje on primenjuje, pod uslovom da se periodi ne poklapaju.

Član 30.

Utvrđivanje davanja

Ako pravo na dečiji dodatak postoji prema pravnim propisima obe države ugovornice, primenjuju se pravni propisi one države ugovornice u kojoj dete ima prebivalište.

DEO IV

RAZNE ODREDBE

Član 31.

Administrativne mere i saradnja

(1) Nadležni organi država ugovornica će, administrativnim sporazumom, utvrditi mere neophodne za primenu ovog sporazuma.

(2) Nadležni organi će, u administrativnom sporazumu iz stava 1. ovog člana, navesti organe za vezu radi ostvarivanja direktne i efikasne veze između nosioca država ugovornica.

(3) Nadležni organi država ugovornica obaveštavaće se međusobno o svim promenama njihovih pravnih propisa.

(4) U primeni ovog sporazuma, nadležni organi i nosioci država ugovornica će uzajamno pružati besplatnu pomoć.

(5) Nadležni organi i nosioci država ugovornica mogu, u primeni ovog sporazuma, neposredno međusobno stupati u vezu, kao i sa zainteresovanim licima ili njihovim punomoćnicima.

(6) Lekarske preglede koji se obavljaju isključivo zbog primene pravnih propisa jedne države ugovornice, a odnose se na lica koja u drugoj državi ugovornici imaju prebivalište ili boravište, obavice na zahtev nadležnog nosioca i na njegov teret, nosilac prema prebivalištu ili boravištu. Lekarske preglede koji se obavljaju zbog primene pravnih propisa obe države ugovornice obavlja na svoj teret nosilac prema prebivalištu ili boravištu tog lica.

(7) Svi podaci i informacije o određenom licu, saopšteni u skladu sa ovim sporazumom smatraju se za poverljive i mogu se koristiti samo za potrebe primene ovog sporazuma.

Član 32.

Upotreba službenog jezika

U cilju primene ovog sporazuma zahtevi ili dokumenta ne mogu se odbiti zbog toga što su sačinjeni na službenom jeziku druge države ugovornice.

Član 33.

Oslobađanje od taksi i nadovera

(1) Ako je oslobađanje ili smanjenje taksi predviđeno zakonima jedne države ugovornice za pismene podneske ili dokumenta koja se prilažu zbog primene njenih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koja su neophodna zbog primene pravnih propisa druge države ugovornice.

(2) Svi dokumenti, koji se prilažu prilikom primene ovog sporazuma, ne podležu nadoveri.

Član 34.

Podnošenje zahteva i pravnih lekova

(1) Zahtevi i pravni lekovi koji se, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, trebaju podneti u određenom roku organu ili nosiocu te države ugovornice ispunjavaju ovaj uslov ako su podneti u istom roku odgovarajućem organu ili nosiocu druge države ugovornice. U tom slučaju, organ ili nosilac koji je primio zahtev ili pravni lek prosleđuje ga, bez odlaganja, organu ili nosiocu prve države ugovornice, direktno, ili preko organa za vezu država ugovornica.

(2) Zahtev za davanje, podnet prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se istovremeno i zahtevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 35.

Plaćanje davanja i valuta plaćanja

(1) Nosilac nadležan za pružanje davanja prema ovom sporazumu izvršava svoju obavezu, isplatom novčanih davanja u svojoj nacionalnoj valuti.

(2) Nadležni nosioci isplaćuju davanja neposredno korisnicima prava.

(3) Valuta i način naknade troškova utvrđuju se Administrativnim sporazumom.

Član 36.

Potraživanje preplaćenih iznosa davanja

(1) Ako je nosilac jedne države ugovornice isplatio korisniku davanje u iznosu koji je veći od onoga na koji korisnik ima pravo, nosilac može, pod uslovima predviđenim pravnim propisima koje primenjuje, da traži od nosioca druge države ugovornice, dužnika davanja u korist korisnika, da zadrži preplaćeni iznos od iznosa koji treba da isplati korisniku.

(2) Nosilac druge države ugovornice odbija pod uslovima i u granicama koje su predviđene pravnim propisima koje primenjuje na povraćaj sredstava, kao da je sam isplatio preplaćeni iznos.

(3) Iznos iz stava 2. ovog člana isplaćuje se nosiocu koji je zatražio njegovo zadržavanje.

Član 37.

Izvršni postupak

(1) Izvršne sudske odluke jedne države ugovornice kao i izvršni dokumenti koje donosi organ ili nosilac neke od država ugovornica, u vezi sa socijalnim osiguranjem, priznaju se na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Navedene odluke mogu da se ne priznaju samo ako su u suprotnosti sa pravnim poretkom države ugovornice na čijoj teritoriji se traži priznanje odluke ili dokumenata.

(3) Izvršne odluke ili dokumenti, priznati u skladu sa stavom 1. ovog člana, izvršavaju se na teritoriji druge države ugovornice. Izvršni postupak vrši se u skladu sa pravnim propisima države ugovornice na čijoj se teritoriji izvršava odluka. Uz odluku ili dokumenta prilaže se i potvrda o njihovoj izvršnosti (klauzula o izvršnosti).

Član 38.

Odgovornost treće strane

Ako lice prima davanja u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice za povredu prouzrokovanu ili pretrpljenu na teritoriji druge države ugovornice, pravo nosioca da odobri davanja na osnovu treće strane uređuje se na sledeći način:

1. kada se nosilac koji odobrava davanja, prema pravnim propisima koje primenjuje, zamenjuje u pravima koje korisnik ima prema trećoj strani, druga država ugovornica priznaje zamenu,

2. kada nosilac koji odobrava davanja ima neposredno pravo prema trećoj strani, druga država ugovornica priznaje to pravo.

Član 39.

Rešavanje sporova

(1) Svi sporovi u vezi sa tumačenjem i primenom ovog sporazuma rešavaju se u dogovoru nadležnih organa država ugovornica.

(2) Ako spor ne može da se reši u skladu sa stavom 1. ovog člana, rešavaju ga države ugovornice diplomatskim kanalima.

DEO V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40.

Prelazne odredbe

(1) Na osnovu ovog sporazuma ne mogu se ostvariti prava za period pre njegovog stupanja na snagu.

(2) Svi periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima neke od država ugovornica pre stupanja na snagu ovog sporazuma uzimaju se u obzir za utvrđivanje prava koja proističu iz odredaba ovog sporazuma.

(3) Pod uslovima iz stava 1. ovog člana, na osnovu ovog sporazuma može da se ostvari pravo ukoliko je nastalo kao nepredviđeni slučaj, pre njegovog stupanja na snagu.

Član 41.

Stupanje na snagu

- (1) Ovaj sporazum podleže potvrđivanju.
- (2) Države ugovornice se međusobno obaveštavaju, diplomatskim putem, o završetku internih procedura potrebnih za njegovo stupanje na snagu.
- (3) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana trećeg meseca po isteku meseca kada je poslata poslednja nota.
- (4) Danom stupanja na snagu ovog sporazuma, u odnosima između država ugovornica, prestaje da važi Sporazum između Vlade Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Vlade Socijalističke Republike Rumunije o saradnji u oblasti zdravstvenog osiguranja, potpisan u Bukureštu, 20. marta 1976. godine.

Član 42.

Trajanje i otkazivanje

- (1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme.
- (2) Države ugovornice mogu se dogovoriti, pismenim putem, o izmenama ovog sporazuma. Izmene će stupiti na snagu u skladu sa postupkom iz člana 41. st. 1. do 3. ovog sporazuma.
- (3) Svaka država ugovornica može da otkáže ovaj sporazum, diplomatskim kanalima, pisanim obaveštenjem koje šalje drugoj državi ugovornici, najmanje šest meseci pre završetka kalendarske godine. U tom slučaju, smatra se da je Sporazum raskinut od prvog dana naredne kalendarske godine.
- (4) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma, prava stečena na osnovu njega i dalje važe, a njegove odredbe se i dalje primenjuju na zahteve za ostvarivanje prava podnete do dana kada prestaje da važi.

Sačinjeno u Beogradu, dana 28. oktobra 2016. godine, u dva originala, svaki na srpskom jeziku, rumunskom jeziku i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi autentični. U slučaju razlike u tumačenju, verzija na engleskom ima prednost.

Za Republiku Srbiju

Aleksandar Vulin, s.r.

ministar za rad, zapošljavanje,
boračka i socijalna pitanja

Za Rumuniju

Dragoș Nicolae Pislaru, s.r.

ministar za rad, porodicu,
socijalnu zaštitu i starije osobe